

Ministeeriumid
Kohalikud omavalitsused
Nimekirja alusel

05.10.2026 nr 13-1/3427-1

Üleriigilise planeeringu „Eesti 2050“ põhilahenduse avalikustamine

Head koostööpartnerid ja kaasatavad osapooled

Vabariigi Valitsuse poolt 5. jaanuaril 2023 korraldusega nr 1 algatatud üleriigilise planeeringu „Eesti 2050“ koostamine on jõudnud põhilahenduse avalikustamise etappi (*planeerimisseadus* §23).

Avalikustamine toimub **5. oktoobrist - 4. novembrini 2026**. Sel ajal saab tutvuda planeeringumaterjalidega ning esitada planeeringu kohta arvamusi, ettepanekuid ja seisukohti. Materjalid on kättesaadavad üleriigilise planeeringu kodulehel: <https://www.riigiplaneering.ee/uleriigiline-planeering/uleriigiline-planeering-eesti-2050/dokumendid#2026-pohilahenduse-a>

Üleriigiline planeering on riigi ruumilise arengu alusdokument, mis seob tervikuks asustuse, liikuvuse, majanduse, looduskeskkonna, julgeoleku ja tehnilise taristu. Planeeringu visioon on „**Tugevate keskuste Eesti**“, mille kohaselt loob tugev ja hästi toimiv keskuste võrgustik eeldused inimeste heaoluks, ettevõtluse arenguks ja piirkondade tugevdamiseks kogu riigis. Visiooni viivad ellu üheksa ruumilise arengu põhimõtet ning neid täpsustavad suunised.

Planeering on arengustrateegia „Eesti 2035“ ruumiline väljund, mis täpsustab riigi pikaajaliste eesmärkide elluviimist ruumis ning loob raamistiku täpsematele planeeringutele ja valdkondlikele ruumiotsustele. See arvestab ka Euroopa Liidu maa- ja ruumipoliitika eesmärkidega.

Planeeringu keskmes on kohanemine demograafiliste muutustega, tasakaalustatud ruumilise arengu edendamine ning kliima- ja julgeolekueesmärkide lõimimine ruumilisse arengusse.

Olulisemad täiendused ja täpsustused võrreldes 2026. aasta juulis kooskõlastusringile esitatud eelnõuga:

- **Tugevate keskuste Eesti** – kooskõlastus- ja arvamustering kinnitas selle sobivust planeeringuga kokkulepitava ruumilise arengu suunana. Seetõttu on tugevate keskuste käsitus visioonis ja suunistes senisest selgemalt esile toodud.

- **arenguvajaduse täpsustamine** – pea- ja valglinnastumise pidurdamise asemel rõhutatakse tasakaalustatumat ja kompaktsemat ruumilist arengut. Fookus on piirangute asemel piirkondade võimestamisel, tugevate keskuste arendamisel ning olemasoleva ruumi ja taristu tõhusamal kasutamisel.
- **ruumipoliitika lähtekohad** - mõiste „ruumipoliitika põhialused“ asendati terminiga „ruumipoliitika lähtekohad“, et vältida kattumist *riigieelarve seaduses* määratletud strateegiadokumendi nimetusega.
- **kvaliteetne ruum** - senisest selgemalt on avatud kvaliteetse ruumi põhimõtete sisu ning kasutatavus eri teemavaldkondade ruumiotsustes.
- **rohevõrgustiku** - põhimõtteline käsitlus ei ole muutunud, kuid täpsustatud on sidususe ja ökoloogilise kvaliteedi tähendust, seoseid elurikkusega, olulisemaid ökosüsteeme ning elupaikade killustumise vältimist. Rõhutatud on rohevõrgustiku rolli puhke- ja liikumisvõimaluste tagamisel ja vajadust riikliku seire- ja hindamissüsteemi järele, avatud on nullalade käsitlemise põhimõtteid.
- **väikesaarte eripära ja ühendused** – selgemalt käsitletakse püeiasustuseks vajalikke regulaarseid veeliikluse ja vajaduspõhiseid õhuliikluse ühendusi ning veetranspordi tähtsust saarte ja väikesaarte sidumisel mandri ja suuremate keskustega.
- **kriisivõimekus** - täpsustati ja ühtlustati mõisteid.
- **taastuvenergeetika** - mõjude hindamise aruandes kirjutati selgemalt lahti tuuleparkide kumulatiivse seire temaatika. Illustratiivse kaardistusena lisati olemasolevate ja kavandatavate tuuleparkide skeem.
- **elluviimiskava** - välja toodi ruumilise arengu põhimõtete seosed riigieelarve tulemusvaldkondadega. Nii on planeeringuga kavandatavad muutused paremini arusaadavad erinevate teemavaldkondade tegevustes. Lisati põhi- ja taustamõõdikud hindamisraamistiku ja -seire alusuuringust.

Palume arvamused ja ettepanekud esitada hiljemalt 4. novembriks 2026 (k.a) aadressil info@mkm.ee.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Ivan Sergejev
planeeringute asekanstler

Anna Semjonova 5860 5422
anna.semjonova@mkm.ee

Lisa: lisaadressaatide nimekiri